

Departement for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke
Grønlands Selvstyre
Imaneq 1 A
Postboks 1029
3900 Nuuk

Sendt til: iktin@nanoq.gl og ckkl@nanoq.gl

IKTIN's Sagsnr.: 2023 - 25393

Nuuk, den 5. juli 2024

Bemærkninger til Forslag til: Inatsisartutlov om filmvirksomhed

Frist for fremsendelse af bemærkninger er den 15. juli 2024

Film.gl ønsker indledningsvist at takke for, at Naalakkersuisut nu har udarbejdet et forslag til Inatsisartutlov om filmvirksomhed. Dette er i en milepæl i vores fælles bestræbelser for at skabe et grundlag for nye, bæredygtige erhvervsmuligheder og eksportindtægter.

Film.gl er overordnet godt tilfreds med det forslag til lov om filmvirksomhed, som nu er sendt i ekstern høring. Der er dog dele i forslaget, som film.gl mener, at der bør foretages justeringer ved. Disse dele vil Film.gl gerne vil henlede opmærksomheden på. Det fremgår nedenfor.

Bemærkninger om ønsker til ændringer i selve lovforslaget af indholdsmæssig karakter

§ 1, stk. 1: Der er som sidste del af bestemmelsen skrevet: "... herunder manuskriptudarbejdelse, præproduktion, filmproduktion og postproduktion (efterbehandling)".

Denne formulering kan med fordel ændres til "... præproduktion (forproduktion), produktion og postproduktion (efterproduktion)".

Almindeligvis deles arbejdet med en film og tv i tre faser: præproduktion (forproduktion), produktion, og postproduktion (efterproduktion). De to dansk tilpassede formuleringer 'forproduktion' og 'efterproduktion' benyttes ikke ret meget.

Ordet 'filmproduktion' er ofte samlebetegnelsen for de tre faser præproduktion, produktion, og postproduktion. Ordet 'filmproduktion' bør derfor i bestemmelsen erstattes med ordet 'produktion'.

Ideudvikling, udarbejdelse af manuskript, planlægning, finansiering, casting m.m. indgår i fasen for præproduktion. Det kan derfor forvirre, at 'manuskriptudarbejdelse' anføres særskilt ved siden af de tre faser, når manuskriptudarbejdelse i almindelighed indgår som en del af præproduktion. Det kan dermed give anledning til usikkerhed om, hvad der så er omfattet af

'præproduktion' i bestemmelsen.

I "Bemærkninger til forslagets enkelte bestemmelser" er der en vis præcisering, men det forvirrer, at 'manuskriptudarbejdelse' også i bemærkningerne til § 1 omtales som værende uden for præproduktion.

Der bør i bemærkningerne i øvrigt også være en præcisering af 'produktion'. Det kunne være noget i retning af: "Ved produktion forstås aktiviteter direkte relateret til at optage filmen, herunder rejser til og fra en location, hvor der skal filmes".

§ 2, stk. 1: Der er som sidste del af bestemmelsen skrevet: "... bortset fra tv-udsendelser". Denne formulering er Film.gl meget enig i. Formuleringen viser eksplicit, at der er principiel forskel på filmproduktion og almindelige tv-udsendelser. Naturligvis kan filmproduktioner også vises på tv.

Almindelige tv-udsendelser, så som underholdning, sport, tv-dokumentar, nyheder m.m., følger ikke de samme krav, som stilles til en films narrative fortælling.

Det er vigtigt for Film.gl i den forbindelse at påpege, at det i lovgivningen om KNR er en alvorlig mangel, at der ikke er en tilstrækkelig skelnen mellem tv-produktion og filmproduktion, og at der i den nuværende lovgivning om KNR overhovedet ingen bestemmelse er om, at KNR som national public service station har en helt naturlig forpligtelse til også at fremme, støtte og vise grønlandsk filmproduktion. En bestemmelse om dette bør snarest tilføjes til loven om KNR.

§ 3, stk. 3, punkt 2: For aktieselskab og anpartsselskab synes der ikke at være krav om, at "flertallet af direktionens medlemmer og flertallet af bestyrelsesmedlemmerne har dansk statsborgerskab og har bopæl i Grønland". Dette bør tilføjes.

§ 4, stk. 1: Som formuleringen er lige nu, så kan koproduktion ikke forekomme mellem udelukkende to eller flere grønlandske producenter. Den mulighed bør også være til stede.

§ 4, stk. 2: Der står: "... indflydelse på produktion og mellem ...".

Forslag: Ændre teksten til: "... indflydelse på filmproduktion og mellem ...".

Ønsket om denne ændring skyldes (som anført ovenfor under bemærkning til § 1), at 'filmproduktion' er en samlebetegnelse for alle aspekter ved at skabe en film, mens 'produktion' er en snæver betegnelse for selve det at lave optagelser til en film.

§ 5: Det fremgår ikke af formålsparagraffen for Grønlands Filminstitut, at instituttet skal have forpligtelse til at sikre bevarelse af grønlandske film. Dette er en alvorlig mangel.

I redegørelsen "Anbefalinger til hvordan grønlandsk filmproduktion kan styrkes" fra Departementet for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke, dateret maj 2023, anføres det, at Naalakkersuisut mener, at den opgave er dækket ved, at der i loven om biblioteksvæsen er en bestemmelse om pligtaflevering.

Film.gl er ikke enig i, at et krav om pligtaflevering i sig selv kan sikre bevarelse af grønlandske film. Bestemmelsen i lov om biblioteksvæsen er derfor ikke tilstrækkelig til at sikre, at

grønlandske film bliver bevaret for eftertiden. Bestemmelsen i lov om biblioteksvæsen sikrer heller ikke, at grønlandske film gøres tilgængelige for offentligheden, se desuden bemærkning til § 19, stk. 2 (nedenfor).

Det kræver langt mere end blot at modtage en pligtaflevering af en film, hvis det skal sikres, at vores film bevares som kulturarv, og at de tilgængeliggøres. Groenlandica varetager ansvaret for at sikre pligtaflevering. Der er ved Groenlandica ikke den fornødne faglige ekspertise og tekniske kapacitet til at sikre, at grønlandske film, som pligtafleveres, bliver opbevaret på en måde, så de sikres for fremtiden, og der er ved Groenlandica heller ikke ingen målrettet mulighed for at sikre tilgængeliggørelse af grønlandske film. Ansvaret for disse opgaver ligger mest naturligt i et nationalt filminstitut, hvor der er blevet afsat personalemæssige og økonomiske ressourcer til at håndtere denne vigtige del af vores nationale kulturarv.

Der skal i den forbindelse henvises til, at der i 2015 blev taget et prisværdigt initiativ til at sikre bevarelse og tilgængeliggørelse af den grønlandske kulturskat af film. Inuk Silis Høegh var dengang initiativtager til at skabe 'Inuiaat Isaat', der er tænkt som en del af et grønlandsk filmarkiv. Se <https://inuiataisaat.gl/>. Dette initiativ er blandt andet omtalt på sermitsiaq.AG: <https://www.sermitsiaq.ag/kultur/inuk-silis-hoegh-giver-filmarkiv-til-samfundet/645805> og <https://www.sermitsiaq.ag/kultur/flyvende-start-for-gronlandsk-filmarkiv/627808> Symptomatisk for den aktuelt manglende varetagelse af ansvaret for bevarelse af vores filmskat er der ingen af vores eksisterende kulturbevaringsinstitutioner, som har løftet opgaven med at videreføre 'Inuiaat Isaat'. Den eneste kulturbevaringsinstitution, som i praksis vil kunne løfte den opgave, vil være Grønlands Filminstitut.

Film.gl skal derfor kraftigt opfordre til, at ansvaret for at sikre bevarelse af grønlandske film som en vigtig del af vores nationale kulturarv indskrives som en del af formålet for Grønlands Filminstitut.

I bemærkningerne til loven skal der desuden under punktet "3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige" tilføjes følgende til brug i finansloven om den dedikerede finansiering til opgaven med at sikre grønlandske film:

Drift af Grønlands filmarkiv.

Husleje – funktionen tilknyttes Grønlands Filminstitut	0 kr.
Filmarkivar (løn m.m.)	600.000 kr.
Rejseaktivitet (rejser og ophold)	100.000 kr.
Driftsudgifter	100.000 kr.
Samarbejdsaftaler med andre filmarkiver	<u>100.000 kr.</u>
I alt i årligt driftstilskud til filmarkiv på finanslov	<u>900.000 kr.</u>

§ 8, stk. 1: En bestyrelse på fem personer virker som en god størrelse for Grønlands Filminstitut.

Med hensyn til udpegningsberettigede enheder finder Film.gl det formålstjenligt, at Visit Greenland bliver udpegningsberettiget i stedet for Grønlands Erhverv. Det er vigtigt, at erhvervselementet er repræsenteret i bestyrelsen. Dette erhvervselement er langt mere

målrettet sikret ved, at Visit Greenland er repræsenteret i bestyrelsen end ved, at Grønlands Erhverv er repræsenteret i bestyrelsen.

Der er nogle gensidige strategiske interesser mellem dele af Grønlands Filminstituts ansvarsområde og dele af Visit Greenlands ansvarsområde, som det vil være vigtigt at sikre mulighed for at italesætte direkte på bestyrelsesniveau.

Der er ikke tale om et fravalg af Grønlands Erhverv men derimod om et tilvalg af Visit Greenland. I bestyrelsen vil det være vigtigere at sikre den tætte relation til turismeområdet specifikt end til erhvervsområdet generelt. Det skyldes, at hvor der på erhvervsområdet generelt vil være tale om en mere indirekte relation ved filmproduktion, vil der på turismeområdet være tale om en mere direkte relation ved filmproduktion.

Mellem § 11 og § 12: Her bør der indsættes en ny paragraf, hvori der formuleres bestemmelser om chefen for Grønlands Filminstitut. Der er i forslaget ingen præcisering af krav til kvalifikationer og opgaver for chefen for Grønlands Filminstitut. Det bør der være. I § 12 og efterfølgende paragraffer omtales chefen som 'den daglige leder'. En chef med et så omfattende ansvar, som er skitseret i § 5, er ikke blot 'en daglig leder'.

Grønlands Filminstitut bliver en selvstændig offentlig institution. Den samme juridiske status har blandt andre Grønlands Nationalteater, KNR og Ilisimatusarfik. Cheferne ved de tre institutioner er henholdsvis teaterchef, direktør og rektor.

Mulige relevante titler til chefen for Grønlands Filminstitut kunne være filmchef eller direktør.

§ 15, stk. 1: Der står: "... instituttets overordnede målsætninger til fremme af filmvirksomhed i Grønland".

Forslag: Ændre teksten til: "... instituttets målsætninger".

Begrundelse: Som teksten er nu, er der kun anført "fremme af filmvirksomhed i Grønland".

Denne delmålsætning er kun én af delmålsætningerne i punkt 1 ud af i alt 9 punkter. Det synes derfor mere korrekt ikke at nævne nogen af de i § 5 mange anførte delmålsætninger.

§ 16, stk. 2: Det virker skævt, at der i bestemmelsen kun er anført, at den daglige leder over for bestyrelsen er ansvarlig for overholdelse af blot to specifikke overordnede, lovgivningsmæssige rammer.

Det kunne virke mere hensigtsmæssigt, at bestemmelsen i en mere overordnet formulering angiver, at chefen over for bestyrelsen er ansvarlig for overholdelsen af al lovgivning og – mindst lige så vigtigt – af alt, hvad bestyrelsen træffer af beslutning om. Det er særligt det sidste element med bestyrelsens beslutninger, som er ønskelig at få med i bestemmelsen. Det ligger selvsagt i logikken i forholdet mellem chef og bestyrelse, at chefen har et ansvar, men når der er en bestemmelse, så bør den være mere omfavnende i sin formulering, end den er i høringsudkastet.

§ 19, stk. 1: § 19 og § 20 kan ses som to parallelle bestemmelser. § 19 omhandler støtte og § 20 omhandler refusion.

Umiddelbart virker det logisk, at § 21 refererer til både § 19 og § 20, men i både § 20 og § 21 er det kun de to paragraffer, der er eksplicit henvisning mellem. Så, hvis § 21 også vedrører § 19, så bør der være en tilsvarende henvisning i både § 19 og § 21 mellem de to paragraffer.

§ 19, stk. 2: I bestemmelsen er omtalt "Grønlands Filminstituts distributionssystem". Det fremgår ikke nærmere af loven eller af bemærkningerne, hvad der konkret er tænkt om dette distributionssystem. Hvis der her tænkes på noget i retning af den danske institution "Statens Filmcentral" (1938-1997), så giver det mening, men i så fald er det i høj grad sammenfaldende med det, som ovenfor er anført af bemærkning til § 5 om ansvar for Grønlands filmarkiv. Det gælder ikke mindst sikring af tilgængeligheden via en tjeneste som 'Inuiaat Isaat'. Bestemmelsen her er derfor med til at vise behovet for at samle ansvaret for bevaring og tilgængeliggørelse af grønlandske film ved Grønlands Filminstitut.

§ 22 og § 23: I bemærkningerne henvises der til formuleringer i anbefalingerne fra film-arbejdsgruppen omkring en filmfond. Det skal i den forbindelse anføres, at den ikke-juridiske brug i film-arbejdsgruppens anbefalinger af ordet 'fond' ikke har været tænkt som det, der er formuleret i § 22 og § 23.

Ønsket fra film-arbejdsgruppen har været, at ansvaret for tildeling af støtte skal lægges hos Grønlands Filminstitut, og at der skal være økonomiske midler til disposition for Grønlands Filminstitut til den opgave.

Det formål er på bedste vis allerede sikret med bestemmelserne i § 18. Film.gl ser derfor intet formål med at skabe den yderligere hjemmel, der er formuleret i § 22 og § 23 til etablering af en ekstern filmfond, når en særskilt håndtering af støtte (ved § 18) allerede er lagt som en integreret del af Grønlands Filminstituts virke.

Film.gl beklager ved sin ikke-dækkende brug af ordet 'filmfond' at have kunnet givet anledning overvejelser om en mulig ekstern filmfond på trods af, at ideen med det særskilte ansvar for tildeling af støttemidler til film allerede er sikret i § 18.

Film.gl ser derfor gerne, at det unødvendige og potentielt fordyrende ekstra led i form af en særskilt filmfond helt fjernes fra lovforslaget ved at fjerne § 22 og § 23. Det vil i givet fald også skulle gælde fjernelse af § 34, stk. 3.

Bemærkninger om ønsker til ændringer i selve lovforslaget af tekstmæssig karakter

§ 3, stk. 3, punkt 4: Der står: "Erhvervs- og Selskabsstyrelsen". Dette bør ændres til "Erhvervsstyrelsen". Erhvervs- og Selskabsstyrelsen blev i 2012 ændret til Erhvervsstyrelsen.

§ 3, stk. 3, punkt 5: Der står: "... drevet af Grønlands Selvstyre eller en eller flere kommuner". Forslag: Tilføj "af", så teksten bliver "... drevet af Grønlands Selvstyre eller af en eller flere kommuner".

§ 11, stk. 2: Der står: "Genudpegning i forlængelse af tidligere ...".

Forslag: Tilføj "direkte", så teksten bliver "Genudpegning i direkte forlængelse af tidligere ...".

§ 18, stk. 2: Der står: "Der kan ved i forbindelse med ...".

Forslag: Fjern "ved", så teksten bliver "Der kan i forbindelse med ...".

§ 19, stk. 1: Der står: "... og produktionsteknisk henseende".

Forslag: Tilføj ".", så teksten bliver "... og produktionsteknisk henseende.".

(Der mangler et afsluttende punktum).

§ 25, stk. 4: Der står: "... fastsatte vilkår budgetforudsætningerne".

Forslag: Tilføj "og" samt fjern bestemt form, så teksten bliver "... fastsatte vilkår og budgetforudsætninger".

§ 29, stk. 2: Der står: "... for Grønlands Filminstitutstildeling".

Forslag: Tilføj mellemrum, så teksten bliver "... for Grønlands Filminstituts tildeling".

§ 33, stk. 2: Der står: "... om alle meddelte tilladelser".

Forslag: Tilføj ".", så teksten bliver "... om alle meddelte tilladelser.".

(Der mangler et afsluttende punktum).

§ 35, stk. 1: Der står: "... som er truffet af Det Grønlandske Filminstitut eller ...".

Forslag: Ændre titlen så teksten bliver "... som er truffet af Grønlands Filminstitut eller ...".

Bemærkninger om ønsker til ændringer i bemærkninger til forslaget

Her skal alene gives bemærkninger til afsnittet "3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige", side 19-21.

Bestyrelse

Film.gl hilser det meget velkommen, at bestyrelsen skal sikres professionalisering ved at modtage et honorar for bestyrelsesarbejdet. Der lægges op til et årligt honorar på 50.000 kr. til forperson og 25.000 kr. til de øvrige bestyrelsesmedlemmer.

Bestemmelserne i § 15 og § 16 pålægger bestyrelsen et stort arbejde. Alene det, at der for Grønlands Filminstituts virke er angivet 9 formålspunkter (i § 5), viser, at der vil være meget, som bestyrelsen og især forpersonen løbende skal forholde sig til.

Et honorar på 50.000 kr. til forpersonen er end ikke 5.000 kr. om måneden, så det står slet ikke mål med den forventede indsats, som forpersonen for bestyrelsen må forventes at skulle lægge i sit hverv som forperson. En mere rimelig honorering ville være 10.000 kr. om måneden svarende til 120.000 kr. om året, alternativt 7.500 kr. om måneden, altså 90.000 kr. om året.

Hele vejen gennem filmloven lægges der på en god måde op til, at der skal være en professionel og erhvervsrettet styring af Grønlands Filminstitut. Det bør derfor ikke være på honoraret til forpersonen i bestyrelsen, at en minimal besparelse placeres.

Administration

Den vurderede årlige bruttoomkostning til løn til chefen for Grønlands Filminstitut er sat til 600.000 kr. I lyset af, at der nødvendigvis skal stilles krav til kvalifikationer m.m. for chefen for Grønlands Filminstitut, er en vurdering på blot 600.000 kr. for lav. En vurdering af den årlige bruttoomkostning til løn skal i stedet sættes til mindst 800.000 kr.

De øvrige bruttoomkostninger til lønninger på 1.500.000 kr. vil give mulighed for et minimum af personale til løsning af de opgaver, som Grønlands Filminstitut står med.

Øvrig drift

Det foreslåede beløb til 'øvrig drift' for både filminstitut og filmkommissær er urealistisk lavt. Det vil ikke være muligt på tilfredsstillende vis at varetage det samlede formål med Grønlands Filminstitut, som det er beskrevet i § 5. Det giver ikke mening at sætte formålet med Grønlands Filminstitut på et niveau og samtidig at sætte den økonomiske ramme for at sikre formålet på et meget lavere niveau end formålsbeskrivelsen som minimum vil kræve.

Støttetildeling

Støtte til filmproduktion: Der foreslås et beløb på 3.900.000 kr. Det vil give status quo i forhold til for to år siden. Film.gl bemærker i den sammenhæng med tilfredshed, at der i bemærkningerne lægges op til, at en både-og mulighed for at søge om støtte til filmproduktion fastholdes.

Støtte til filmværksted: Film.gl finder det rigtig, at også et filmværksted knyttes direkte til Grønlands Filminstitut. Et filmværksted er et uddannelsessted inden for filmproduktion, og den uddannelsesmæssige del vil kunne styrkes ved, at Grønlands Filminstitut får ansvar for filmværkstedet.

Det eksisterende filmværksted, Filmiliortarfik, er en selvejende institution. Der bør derfor i bemærkningerne til filmloven skitseres nogle mulige scenarier for, hvordan transformationen fra den nuværende struktur til den kommende struktur bedst kan gennemføres.

Det vil i den forbindelse være vigtigt at sikre en tæt dialog med som minimum Kommuneqarfik Sermersooq og eventuelt alle kommunerne om mulighederne for fortsat samfinansiering af filmværkstedet. Kunne der eksempelvis tænkes en form for satellitter i de øvrige kommuner?

Refusion: Der foreslås en årlig bevilling til refusion på 2.000.000 kr. Film.gl bemærker i den sammenhæng med tilfredshed, at bestemmelsen i § 20, stk. 2, om, at når Grønland måtte komme til at stå med en 'Jame-Bond-henvendelse', så kan Naalakkersuisut fravige de ellers fastsatte bestemmelser om loftet på refusion.

Her skal desuden gentages, hvad der allerede er anført ovenfor:

Under punktet "3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige" skal der tilføjes bemærkning om udgifter til den dedikerede finansiering til opgaven med at sikre bevarelse og tilgængeliggørelse af grønlandske film:

Drift af Grønlands filmarkiv

Husleje – funktionen tilknyttes Grønlands Filminstitut	0 kr.
Filmarkivar (løn m.m.)	600.000 kr.
Rejseaktivitet (rejser og ophold)	100.000 kr.
Driftsudgifter	100.000 kr.
Samarbejdsaftaler med andre filmarkiver	<u>100.000 kr.</u>
I alt i årligt driftstilskud til filmarkiv på finanslov	<u>900.000 kr.</u>

På vegne af bestyrelsen

Med venlig hilsen

Klaus Georg Hansen

Forperson

Film.gl